

J. H. ROSNY AÏNÉ
UIMITOAREA CĂLĂTORIE
A LUI
HARETON IRONCASTLE

COLECȚIA „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

351

351

J. H. ROSNY AÎNÉ

**UIMITOAREA
CĂLĂTORIE
A LUI
HARETON
IRONCASTLE**

PAUL MIRONESCU

Gheata roz

prieteni ai viitorului!

Numărul mare de scrisori pe care le primim la redacție demonstrează interesul crescând de care se bucură literatura de anticipație. Și nu e de mirare, deoarece, cu ajutorul ei și al fanteziei noastre, putem întrezări ziua de mâine, cu realizările ei uimitoare în toate domeniile activității umane. Prelungirea vieții, pătrunderea în adincul micro și macrocosmosului, controlul asupra climei, comunicarea directă de la creier la creier, crearea de condiții de viață pe alte planete, câștigarea dreptului de a fi primiți ca membri ai comunității civilizațiilor galactice — iată numai câteva dintre miracolele pe care sintem îndrituiți să le așteptăm de la viitorul mai mult sau mai puțin îndepărtat.

Aveți unele păreri personale în legătură cu felul cum va arăta acest viitor? Așterneți-le pe hîrtie! Scrieți povestiri, scenete, poezii, romane, scenarii etc. și veniți cu ele la cenaclul de literatură științifico-fantastică, de pe lângă clubul „MM.”*, primul club de anticipație din țară. Noi vă vom ține la curent cu lucrările cenaclului și cu întreaga activitate a clubului „MM.”.

Prima întâlnire a cenaclului va avea loc în ziua de 25 iulie a. c., ora 18, și va fi condusă de cunoscutul autor de science-fiction Vladimir Colin. Adresa: Calea Șerban Vodă 216.

Vă așteptăm!

* MM = 2 000!

REZUMATUL

CAPITOLELOR PRECEDENTE

Primind o scrisoare de la prietenul său Samuel Darnley, aflat într-un ținut neexplorat din Africa, Hareton Ironcastle organizează o expediție menită să dezlege câteva dintre tainele Continentului Negru. Însoțit de fiica sa, Muriel, de nepotul său, Sydney Guthrie, de Philippe de Maranges, de sir Georges Farnham, de doi servitori și de un grup de băștinași, el ajunge într-o uriașă pădure, unde expediția este atacată de Oamenii-Bursuci. În timpul unei explorări solitare, Muriel dă peste un piton gigantic...

După înfruntările victorioase ale colosului Guthrie cu un mistreț și un leu, după ce scapă de urmărirea Bursucilor, expediția ajunge în „Împărăția plantelor”, unde natura a zămislit forme de viață monstruoase: muște cât păsările, broaște cât pisicile etc. Incepe să se facă simțită lipsa de apă.

Colecția „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”
editată de revista

**Știința
și
tehnica**

Anul XV
1 iulie 1969

UIMITOAREA CĂLĂTORIE

A
LUI

HARETON IRONCASTLE

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

Apa dătătoare de viață

— Animalelor li-i sete, zise Guthrie... Mi-e sete, ca și lor.

Apa se isprăvise. Călătorii își împărțiseră ce mai era pe fundul burdufurilor. Acum, înaintau pe cîmpia fără margini, printre ierburile violete, copacii albaștri și pămînturile stacojii. Deșertul îi ținea ca pe o pradă și soarele, învingînd norii groși, slobozea o lumină feroce, care usca sîngele oamenilor. Totuși trebuiau să meargă înainte. Muștele colosale acompaniau cu biziitul lor muzica ierburilor, care devenea sinistră, semănînd din ce în ce mai mult cu vibrația unor clopote îndepărtate. Cînd sufla briza, se auzeau parcă bătăile repezi ale tocsinului.

— Credeam că fluviul e mai aproape, mărturisi Hareton.

— Crezi, deci, că există în adevăr un fluviu ? întrebă sir Georges.

— Da, cred. Mi-a fost descris !

Sir Georges scrută cu luneta orizontul.

— Nimic ! zise el.

Nu se mai vedeau arbori. Ierburile creșteau stufoase și puternice.

— Există apă sub pămînt... Și poate că acolo ar trebui s-o căutăm, remarcă Philippe.

— Am pierde mult timp, răspunse Ironcastle. Vă mai cer doar cîteva ore...

— Fie, unchiule Hareton, zise Guthrie, dar cîte zile se poate răbda de sete ?

— Depinde. Cămilele rezistă trei, patru, cinci zile, chiar mai mult... Oamenii... două-trei zile... după temperament și starea atmosferei.

— Atmosfera este groaznic de uscată. Pielea începe să mi se zbircească, mirii Guthrie. Mi-e teamă că voi rezista cel mai puțin...

O groază sumbră cuprindea caravana. Soarele, înclinându-se spre apus, luă culoarea aurului curat, apoi crescă și deveni portocaliu. Sfârșitul zilei era aproape...

Animalele înaintau cu greu, măgarii și căprele dădeau semne de istovire. Teamă și neîncrederea îi stăpîneau pe negri, simptome premergătoare ale unei revolte încă surde. În această lume stranie, marea încredere pe care le-o dăduseră victoriile expediției se prefăcea în pulbere. Îi îngrijora mai ales lipsa apei, nu numai pentru că era un rău de temut, dar și pentru că vedeau în asta neputința stăpînilor.

Hareton îl chemă pe Kouram.

— Ce spun oamenii ? întrebă el.

— Li-i frică, stăpîne... Asta-i țara morții... Aici iarba-i dușmanul animalelor.

— Spune-le să nu se teamă de nimic, Kouram. Noi știm unde mergem.

Ochii lui Kouram se aplecară spre pămînt.

— Mai mergem mult ? întrebă el, cu un fior.

— Totul se va schimba cînd vom ajunge la fluviu.

Kouram se duse să vorbească cu negrii.

Soarele era gata să apună cînd caravana ajunsese la o insuliță de pămînt roșu. În timp ce se pregăteau de popas, văzură apărînd, în mai multe rînduri, batraciene uriașe, care dispăreau imediat în vreo crăpătură a solului.

— Aceste animale au nevoie de apă, remarcă Muriel.

— Deci există o pînză de apă subterană ? conchise sir Georges.

— Să căutăm ! zise Guthrie. Setea mea devine intolerabilă.

Căprele behăiau jalnic ; măgarii miroseau cu nerăbdare solul. Philippe, sir Georges și Sydney examinară crăpăturile. Erau strîmte și nu lăsau să se zărească nici urmă de umezeală.

— Ar trebui să săpăm, propuse Philippe.

— Asta și vom face, declară Guthrie. Să căutăm un teren moale.

Găsiră un loc unde solul putea fi lucrat. Guthrie se duse să caute micul excavator. Într-o oră, săpară o groapă adîncă. Foarte repede dădură peste pămînt umed, dar această umiditate nu creștea de fel, ba chiar începu să scadă.

— Ciudat ! exclamă Philippe. Evident, umiditatea se datorește unei infiltrații. Vecinătatea unei pînze de apă este probabilă.

— Vecinătatea, mormăi Hareton. Dacă pînza se află la o distanță de numai o sută de metri, este inaccesibilă slăbelor noastre puteri...

Încercară cîteva săpături orizontale, fără nici un rezultat.

— Noaptea va fi tristă, conchise Sydney. N-am reușit decît să ne mărim setea.

Călătorii dormiră prost și se treziră înaintea zorilor. Simțeau una dintre acele amenințări pe care nici un eroism n-o poate domina... Pericolul era în fiecare din arterele lor. Atmosfera, ca o caracatiță nemăsurată, îi sorbea picătură cu picătură. Apa, mamă a vieții, le părăsea singele și se pierdea în spațiu.

— Să nu întârziem, gemu Guthrie. Vôm înainte mai ușor noaptea și dimineața.

— E de dorit ca doi dintre noi să meargă înainte, pentru a descoperi apa, sugeră sir Georges.

— Mă gândeam și eu la asta, fu de acord Hareton.

— Sir Georges și cu mine ! strigă Guthrie.

— Ar fi mai bine să meargă Philippe, zise Hareton.

— De ce ?

-- Din cauza greutății tale, zise Hareton, cu un suris palid. Caravana dispune doar de două cămile slăbite, care mai sînt în stare să-i poarte pe exploratori.

— Bine, mîrri Guthrie.

Se repartiză celorlalte animale încărcătura cămilelor alese de Kouram, cele mai iuși dintre toate.

— Vor fi călăuze bune, afirmă negrul. Simt apa de departe.

Zece minute mai târziu, cei doi oameni părăsiră caravana. Cămilele mergeau repede, ca și cum ar fi înțeles că se duceau să descopere apa.

Luna devenea portocalie pe măsură ce cobora spre asfințit, devenea enormă, dar lumina ei descreștea, în timp ce constelațiile erau tot mai vii... O ușoară fosforescență se ridica din pămînt. Atmosfera era blîndă, muzica vegetalelor pîrînd să anunțe o ceremonie mistică, în adîncul savanei...

— E ca și cum am fi pe o altă planetă, murmură sir Georges. Aici, nu mai am impresia trecutului nostru, nici a viitorului nostru.

— Nu, răspunse gînditor Philippe. Sîntem departe de un pămînt al făgăduinței.

Luna luă culoarea aramei curate ; crepusculul și noaptea trecură pe nesimțite și rugul soarelui urcă deasupra cîmpiei...

Călătorii explorară cu lăcomie orizontul. Nimic. Nimic decît acest ocean interminabil de iarbă albastră, indigo și violetă.

— Ingrozitor ! zise sir Georges. Un mormînt vegetal...

Setea îi tortura pe cei doi oameni și creștea pe măsură ce astrul se ridica pe firmament. Ei urmau însă în mod conștiincios direcția sud-vest, după cum le recomandase Hareton.

Erau două ființe ciudat de neasemănătoare. Sir Georges — unul dintre acei englezi care pot trăi, dacă trebuie, doar cu un ciine într-un ținut deșert. Avea o imaginație latentă, care izbucnea într-un mod neprevăzut, în timp ce imaginația lui Philippe rămînea mereu activă.

Setea ! Ea rodea gîtlejurile celor doi oameni. Philippe, pe jumătate amețit, îndura tot felul de imagini proaspete : izvoare fișnind din pămînt cu un murmur viu, carafe cu băuturi reci în umbra curților pardosite cudale de piatră, pahare de citronadă aburite...

Ajunse să șoptească :

— Fîntini, riuri, fluvii, lacuri...

— O, zise sir Georges, cu un suris melancolic, mă gîndesc mai degrabă la o cîrciumă bună.

Cămilele dădeau semne de istovire.

— Numai de-ar rezista, zise Philippe.

— Vor rezista, afirmă sir Georges. Ele știu că noi căutăm apă... și înțeleg c-ar fi periculos să se oprească.

Soarele devenea feroce, muștele colosale bîziau cu frenezie în jurul animalelor și al oamenilor.

— Încă-i bine că nu ne atacă, remarcă Philippe.

— Bănuiesc, sugeră insoțitorul, că pentru ele noi și cămilele sîntem ca o otravă.

— Atunci de ce ne-nsoțesc ?

— Își urmează instinctul de muște...

Se lăsă din nou tăcerea, acea tăcere pe care muzica ierburilor o făcea fantastică. Nimic. Mereu ierburile albastre și violete, cu o mică oază de arbori, ici și colo.

— Ce fac ei acum ? murmură Philippe, care, cu toată setea, se gîdea la Muriel.

Sir Georges clătină din cap. Părea nepăsător, dar, obișnuit cu o climă umedă, suferea mai mult decît Philippe.

— Dacă va fi nevoie, vor bea sînge de capră, răspunse el, în sfîrșit... sau chiar de cămilă... O cămilă are o rezervă de apă... plus douăzeci de galoane de sînge.

Englezul privi cu poftă la animalul de sub el.

— Noi, noi nu putem, suspină el... Trebuie să ajungem la apă...

O lungă tăcere. Ideile se țirau uscate, dure și mizerabile în creierul celor doi oameni. Și soarele continua să-i ardă...

Deodată, ridicîndu-și capul obosit, una dintre cămile scoase un strigăt ciudat și ridicol... Tovarășa ei trase lung aerul pe nări... Amîndouă își accelerară mersul.

— Ce au ? mormăi Philippe.

— Nici nu mă-ncumet să sper ceea ce gîndesc, răspunse sir Georges.

Terenul se cocoșa ; pe o colină joasă apărură ierburi și arbuști verzi... Cei doi oameni priveau uluiți ; vechea culoare vegetală le încînta inima ; părea că intraseră în viața adevărată, viața pe care o trăiseră nenumărații lor strămoși...

Acum cămilele galopau nebunește. Se urcară pe colină ; un țipăt răgușit, un țipăt de izbăvire țîșni din pieptul lui Philippe :

— Apă ! Apă !

Ea era acolo, mama a tot ce trăiește ; ea era acolo, apa genezei, apa începuturilor !

Un fluviu... Curge, larg și lent, înconjurat de arbori, de trestii și de ierburi, răspîndind în jur o neîmblinzită rodnicie.

Cămilele sînt cuprinse de vîrtej. Ele galopează ca dromaderii de rasă : în cinci minute, ating malul fluviului și încep să bea pe săturate.

Oamenii sar pe țăm și, scufundîndu-și paharele de metal în fluviu, își sting setea ucigătoare.

— E imprudent, remarcă sir Georges.

— Dar delicios, ripostă Philippe.

Sir Georges îi oferi o pastilă cenușie.

— Împotriva microbilor... O !...

Englezul se ridică, îngrozit, arătînd spre o insuliță aflată la douăzeci de metri de mal. Un animal extraordinar apăruse acolo. Avea aspectul marilor crocodili din Egiptul antic, cu fălcile late și lungi, dinții monstruoși, țabele scurte și coada mușchiuloasă — dar în loc de solzi, un păr lung îi creștea pe întregul corp și pe craniu, iar ochii, strălucind ca ochii de panteră, nu aminteau de loc de ochii

sticloși ai reptilelor... Un al treilea ochi lumina fosforescent în creștet.

— Ce-i cu acest monstru? exclamă Philippe. Nici în timpurile preistorice n-a existat un saurian care să-i semene...

— Sau cel puțin, noi nu știm să fi existat. Dar știința noastră este fragmentară.

Animalul pîdea cămilele și oamenii. Aceștia, instinctiv, puseră mîna pe arme.

Un fel de lătrat îi făcu să-și întoarcă privirile... Cu capul dat pe spate, o antilopă albastră gonia spre fluviu... Fiara care o urmărea, o fiară mlădioasă, cu părul bej presărat cu pete trandafirii, făcea salturi de treizeci de picioare. Era de mărimea tigrilor mari de Manciuia.

— Și, totuși, e un leopard, mormăi sir Georges.

Urmărindu-i apropierea, nu văzură crocodilul păros plonjînd în fluviu.

— Păzea! strigă sir Georges.

Antilopa, prin urmare și leopardul alergau către promontoriul pe care stăteau cei doi oameni. Ei cotiră spre mal, în susul fluviului... Leopardul își iuși cursa și antilopa era gata să se arunce în apă, cînd se opri înspăimîntată.

Saurianul apăruse la capătul promontoriului, cu ochii galbeni fixați asupra animalului fugar; paralizată de groază, antilopa își întoarse capul fin spre cîmpie... În creierul ei obscur, imaginile se îmbulziră: acolo, pășunile întinse, bucuria de a se mișca și de a trăi... aici, noaptea veșnică...

Leopardul făcu un salt. Dintr-o lovitură de labă trînti antilopa la pămînt.

Dar saurianul păros își făcu apariția...

Cu tot pericolul, cei doi oameni erau cuprinși de acea curiozitate feroce care-i aducea pe romani la circ.

— Două bestii magnifice! remarcă sir Georges, examinîndu-și carabina.

Leopardul, cu o labă pe victima sa încă vie, spiona reptila, care nu ezită decît o clipă. Deschizîndu-și botul imens, bine proptită pe picioarele ei scurte, se pregătea de luptă. Greutatea ei era de trei ori mai mare decît cea a felinei... Cei trei ochi ai săi scînteiau. Leopardul scoase un răcnet grav, care semăna cu un răget de leu... El înaintă dintr-o parte, căutînd să-și surprindă adversarul și să-i sară în spate... Dar acesta, neavînd nimic din rigiditatea strămoșilor solzoși, se întoarse, se năpusti... Felina enormă se rostogoli la pămînt. Două labe grele o jîntuiră... Prea scurte, ele împiedicau acțiunea botului lung... Atunci, tirîndu-se, lunecînd pe iarbă, leopardul reuși să se degajeze; dar, înspăimîntat de superioritatea adversarului, o luă la fugă. Celălalt, disprețuitor, începu să devoreze antilopa și strigătele de agonie ale victimei se amestecară cu clefăiturile satisfăcute ale învingătorului...

Bătînd în retragere, leopardul îi zări pe Philippe și pe sir Georges. Ochii lui de chihlimbar se fixară cu lăcomie asupra celor doi oameni...

— Eu jîntesc în cap, zise cu răceală englezul.

— E preferabil, apîrobă Maranges... Fac la fel ca dumneata...

Leopardul șovăi. Teama, furia, foamea îl agitau pe rînd. Apoi, văzînd aceste siluete bizare, ochii celor doi oameni fixați asupra lui, carabinele care păreau prelungirea mîinilor lor, plecă după o pradă mai timidă și mai familiară.

Viața sau moartea

Moartea plana asupra caravanei. Ici, colo, un behăit, o răsuflare răgușită a măgarilor sau un plîns ciudat al unei cămile se amestecau cu strania muzică a plantelor. Muștele cele mari continuau să hărțuiască animalele... Și negrii, cu toată încrederea pe care o aveau în șef, aruncau în jurul lor priviri tulburi, în care se puteau ghici începutul revoltei și lucruri de nebunie.

— Rău ! zise Kouram, care tocmai își mustrase oamenii. Mulți și-au pierdut capul, stăpîne.

Hareton pîdea siluetele posomorîte. Și lui îi ardea gîtlejul, iar colosalul Guthrie suferea nespus... Muriel rezista mai bine decît bărbații.

— Spune-le să mai aștepte o oră, reluă discuția Ironcaștle. Dacă nimic nu se schimbă pînă atunci, vom sacrifica o cămilă.

Kouram plecă să comunice negrilor promisiunea șefului. Deoarece speranța lua o formă exactă, oamenii prinseră curaj. Fluidul misterios al nervilor începu să circule mai puțin greoi...

Hareton scurta orizontul... Unde erau ei ? Ajunseseră oare la fluviu sau rătăceau, ca și caravana, într-un deșert cu atît mai abominabil cu cît producea plante din belșug.

— E dezgustător ! mormăi Guthrie... Nu știu sigur dacă voi mai putea rezista o oră... Am halucinații, unchiule Hareton... Capul mi-e plin de izvoare, de cascade și de pîraie... E un supliciu jalnic... O oră...

Își scoase cronometrul și-l privi c-un aer rătăcit...

Hareton se întoarse către tînăra fată.

— Nu te teme pentru mine, zise Muriel... eu pot să aștept mai mult de o oră, dacă trebuie...

Dar lipsa lui Philippe o umplea de teamă și de mîhnire... Acest ținut misterios și ostil îl prinsese oare în cursă ? Cu toate suferințele ei, se gîndea la omul pe care sufletul ei credincios îl iubea cu o dragoste care n-avea să se veștejească niciodată.

Încă o oră. Lumina crudă orbea animalele și oamenii ; Guthrie avea impresia că circulă printr-un cuptor imens...

Un negru se culcă la pămînt, cu strigăte plîngătoare. Un altul își scoase cușitul. Toți începură să murmure amenințător.

Hareton mai privi o dată, disperat, în depărtare... Nimic ! Nimic decît aceste ierburi albastre și violete, aceste muște uriașe, acest intolerabil zgomot de clopote.

— Sîntem pierduți oare ?

Și, întors spre Muriel, cu inima sfîșiată de remușcări, adăugă :

— Ce demență m-a făcut să expun primejdiilor această viață tînăra ?

Ca să câştige timp, permise oprirea caravanei și dispuse ridicarea corturilor, zicînd :

— În zece minute vom sacrifica o cămilă.

Sub corturile ridicate în grabă, albi și negri căutară un pic de răcoare. Hareton numi, cu melancolie, pe cei doi oameni care trebuiau să săvîrșească sacrificiul... Aceștia înaintară, înarmați cu cuțite ascuțite.

— Nu încă ! strigă Kouram.

Lipit de pămînt, asculta atent.

— Aud un tropot, un tropot de animale mari, zise el.

Toți ascultau, cu sufletul la gură.

Hareton zise sacrificatorilor :

— Nu mișcați înainte de a vă da eu semnalul.

Ei stăteau lîngă animalul condamnat. Lamele cuțitelor aruncau luciri argintii. Kouram continua să asculte, cu urechea la pămînt. Alți doi negri îl imitau.

— Ei, Kouram ? întrebă Ironcastle.

— Tropotul se apropie, stăpine... cred că sînt cămile...

Unul dintre negri aprobă :

— Da... cămile.

Dar celălalt zise încet :

— Poate mistreți...

— Din ce parte vin, Kouram ?

Kouram arătă spre sud-vest o movilă lunguiață, a cărei creastă nu se ridică la mai mult de douăzeci de metri, ceea ce era totuși de ajuns pentru a strîmta orizontul.

— Haide ! zise Guthrie, care se sui pe cea mai mare dintre cămile. Dacă sînt ei... voi ridica ambele brațe.

Cu toată oboseala și setea, animalul nu refuză să meargă. Porni încet. Mai mulți negri, nerăbdători, îl urmară.

Hareton, care-și îndreptase luneta în direcția sud-vest, o lăsă să cadă, îngrijorat.

— Numai să n-avem o decepție, mormăi el, pîndind oamenii care-și îndreptau privirile în aceeași direcție.

Guthrie ajunsese la poalele movilei. Panta era domoală, cămila o urcă fără efort, precedată de negri.

Hareton și Muriel așteptau : decepția și speranța oscilau cu bătaile inimilor lor.

Cîțiva pași încă. Negrii au ajuns acolo, sus, se agită, strigă, fără a se putea ști dacă de bucurie sau de dezamăgire.

În sfîrșit, Guthrie ridică ambele brațe.

— Ei sînt ! strigă Hareton, gîfîind...

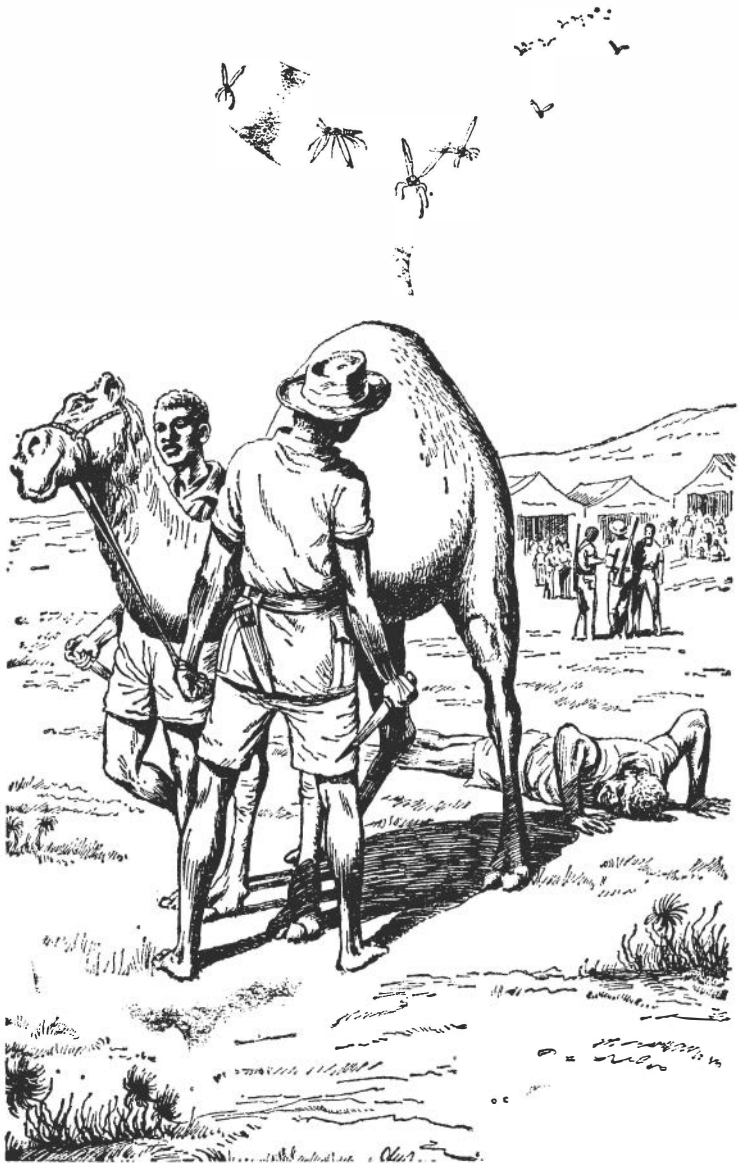
Luase iar luneta. Guthrie rîdea.

— Apă... Au găsit apă !

Întreaga caravană se năpusti într-acolo. Hareton ctinse movila și urcă panta ușoară.

În deșertul plantelor sonore, două cămile alergau cu repezi-ciune. Se vedeau limpede Philippe și sir Georges. Burdufurile pline se bălăbăneau pe coastele celor două animale cocoșate...

Delirînd, Guthrie urla un cîntec de victorie, negrii strigau frenetic și toți își continuau cursa.

— În sfârșit, apă ! răcni Sydney când fu aproape.

— Apă, răspunse liniștit sir Georges, întinzându-i bidonul. Acolo, departe, un mare fluviu curge în singurătate, așa cum a spus Ironcastle.

Guthrie continua să bea cu frenezie fluidul vieții. Negrii urlau și săreau, rîdeau ca niște copii... Acești oameni renășteau așa cum reînverzesc ierburile uscate udate de ploaie ; și animalele își avură partea lor, care era suficientă pentru a le da puterea să ajungă la fluviu.

După ce băuse, Hareton asculta, fără prea mare uimire, relatarea lui Philippe și a lui sir Georges.

— Samuel îmi scrisese despre aceste lucruri, conchise el. În noaptea aceasta, caravana își va așeza tabăra pe țărmul marelui fluviu.

Lîngă malul fluviului

Caravana se opri la o mie de pași de malul fluviului. Se înnoptase, o licărire înstelată se înălța din vegetale și se răspîndea abia simțit în singurătate.

Șase blocuri stîncoase înconjurau tabăra, așezată pe un teren roșu, pe care nu creșteau decît licheni, mușchi și ierburi primitive. Focul își împrăștiă lumina scînteietoare, și animalele care treceau în penumbră se opreau la distanță, pîndind ființele ciudate ce se mișcau printre flăcări.

Se vedeau apărînd batracieni și saurieni de mari dimensiuni, șacali cu părul arămiu, hiene jucăușe, mistreți zbîrliti, hipopotami trandafirii, antilope sperioase ; din cînd în cînd, o răpitoare cu aripi acoperite cu puf tresărea în umbră și chiar pe malul fluviului apărură un leu roșu. Ochii lui rămaseră fixați cîtva timp asupra taberei, apoi începu să dea tîrcoale.

— Are părul ca de vulpe, remarcă Sydney, pe cînd sir Georges își verifica pușca.

— Și mersul îi e deosebit, adăugă Philippe.

Cămilele, măgarii și caprele aspirau neliniștiți mirosul fiarei.

— Nu e atît de mare cît leopardul de la fluviu.

— Nu, fu de acord Philippe, și desigur mai pușin de temut...

— Alarmă ! exclamă Guthrie.

Leul dispăruse ; trei animale colosale apăruseră în penumbră.

— Saurieni ! zise Hareton, cu un amestec de curiozitate și de îngrijorare.

— Saurieni păroși, preciză Philippe. Ca și cel de dimineață... Cel mai mare e de-a dreptul apocaliptic.

Într-adevăr, unul dintre saurieni avea cel pușin doisprezece metri lungime ; greutatea lui nu părea să fie inferioară celei a unui rinocer. Cei trei ochi, de culoarea smaraldului poleit cu chihlimbar, cercetau locurile.

— Forța lui trebuie să fie înspăimîntătoare, zise Philippe.

— Probabil, mormăi Guthrie, luându-și pușca pentru elefanți. Natura a lucrat bine.

Bestia colosală făcu să se audă un zgomot bizar, aidoma cu al unei cascade. Nu se îndrepta spre oameni, aduldmea mirosul puternic al cămilelor și al caprelor.

— Sîntem o cămară de provizii bine garnisită, zise Philippe. Va îndrăzni să treacă prin defileuri ?

Rugurile aprinse erau despărțite prin zone libere, caravana neputînd strînge destule lemne ca să întocmească o îngrăditură continuă. O fiară îndrăzneată putea pătrunde în tabără — dar nici un leu sau un tigru n-ar fi încercat s-o facă, speriați de palpația flăcărilor...

Fauna fantasmagorică se înmulțea în jurul taberei : șacali arămii, hiene, gheparzi, pantere, păsări de noapte, maimuțe verzi, țilieci cu zborul zvicnit, șopîrle și broaște rîioase uriașe, șerpi de beril și de safir. Doi leoparzi se iviră pe un dîmb ; leul tîrîtor reapăru și alți saurieni ieșeau din fluvii... În furnicarul tenebros al corpurilor luceau lămpile mici ale ochilor, ochi galbeni, verzi, roșii, violacei, ațintîți asupra rugurilor...

Unul dintre leoparzi, ridicînd capul, scoase un răcnet ca de leu. O neliniște confuză creștea în inimile călătorilor. Fără armamentul lor de temut, s-ar fi simțit neputincioși în fața acestui infern de fiare. Dar tirul fără greș al lui sir Georges și Philippe, atîtea arme rapide, pușca pentru elefanți a lui Guthrie, mai ales mitraliera, dădeau o forță impunătoare animalelor verticale...

Saurianul uriaș căscă ; botul lui deschis părea o cavernă ; dinții nenumărați și capul întreg te făceau să te gîndești la era reptilelor fabuloase. Se afla acum în fața celei mai largi treceri dintre ruguri ; cămilele sforăiau de spaimă ; măgarii și caprele se refugiară lîngă oameni.

Atent, cu ochii mari ațintîți asupra unei cămile, saurianul se întinse. Șovăi doar cîteva clipe. Pătrunse cu hotărîre între ruguri. Atunci o groază nebună cuprinse animalele robite, groază asemănătoare amocului ce învirtește hergheliile de cai în savane. Cîteva își rupseră piedicile ; trei cămile înnebunită galopară spre grupul oamenilor. Negrii porniră în întîmpinarea lor.

— Iată un fapt ce ar putea să ne pună în stare de inferioritate, mormăi Hareton.

— Atenție ! strigă Guthrie.

Saurianul era în tabără. El se îndreptă spre o cămilă pe care o prefera din cine știe ce motive. Fu un moment cumplit, căci și ceilalți saurieni se apropiau de tabără.

— Pentru că sînt în dreapta, zise Philippe lui Sir Georges, jîntesc ochiul drept.

— **All right !** Eu, pe cel stîng, încuviință, flegmatic, englezul.

Răsunară două detunături. Saurianul scoase un răcnet și începu să se învirtească în jurul său. Un al treilea glonte, plesnindu-i ochiul pineal, îl orbi definitiv.

Negrii dominau animalele, vaietele furioase ale saurianului imobilizau fiarele aflate în jurul îngrăditurii. Peste întinderea albastră, antică splendoare a astrelor tremura încet.

— Omul este un animal redutabil, conchise Guthrie.

Timp de două zile, caravana înaintă fără dificultăți. Hareton determina cu minuțiozitate, în fiecare dimineață, longitudinea și latitudinea locului unde se aflau și dirija mersul, consultînd busola.

Ținutul rămînea fertil, fiind populat de animale nenumărate și neobișnuite: hipopotami de culoare mov, girafe uriașe, saurieni păroși, păianjeni mari ca niște păsări, insecte îngrijorătoare (unele coleoptere atingeau mărimea turturelelor), elefanți înarmați cu cîte patru colți, pești cățărători, șerpi roșii ca focul... Dar mai ales plantele erau uimitoare. Întîlneau mereu insulițe de ierburi violete și albastre și o floră de mimozee se înmulțea pe măsură ce coborau spre sud-vest. Varietatea lor era de neconceput. Unele erau mari cît senzitivele, altele atingeau înălțimea mestecenilor, frasinilor, fagiilor, iar cîteva, colosale, depășeau, în grosime și înălțime, arborii secvoia din California.

Hareton atrăsese atenția însoțitorilor săi :

— Trebuie să le respectăm... cu strictețe. Toate sînt de temut.

Aceste cuvinte ațîțau curiozitatea lui Guthrie. Dacă ar fi fost singur, ar fi cedat desigur instinctelor sale de bravadă, dar se supunea șefului. Cînd atingeau o mimozee pitică sau uriașă, frunzele se crispau ca niște miini și emiteau, potrivit mărimii lor, sunete asemănătoare sunetelor de chitară, de liră sau de harpă.

— Prin ce sînt de temut ? întrebă Sydney, cu nerăbdare. Datorită ghimpilor lor ?

— Ar fi de-ajuns și ghimpii ; înțepătura lor e dureroasă, ea dă un fel de nebunie... Nu vezi că animalele noastre evită orice contact ?

— Totuși, ce-i de făcut ? Dacă se înmulțesc pînă vor face trecearea imposibilă ?

— Se pare că nu vor asta, răspunse Hareton. Pretutindeni ele ne lasă spații libere... De ce oare ?

El consultă însemnările lui Samuel Darnley.

Cerul se întunecă. Nori imenși se ridicară din adîncurile zării. O atmosferă magnetică învălui caravana.

— Ne așteaptă o furtună grozavă ! remarcă sir Georges.

Vînturi în spirală se ridicau într-o lumină de aramă și de jad ; o viață furibundă crescuse în stihiiile naturii, și cînd imensa lucire a fulgerelor umplu spațiul, oamenii avură sentimentul nu știu cărei voințe obscure a lumii minerale, care îngrozea și uimea toate făpturile. În înălțimi, norii închipuiau o geneză neașteptată, o formidabilă conștiință fișnită deodată din inconștient.

Apoi apa se prăbuși palpitîndă și rodnică, străbuna a tot ce crește și moare.

Ridicaseră corturile ; animalele, prost adăpostite, se agitau sub rafalele ploii și săreau la răgetele tunetului, ca și cum nenumărați lei ar fi rătăcit prin văzduh.

— Ah, cît de mult îmi place furtuna ; strigă Guthrie, respirînd cu voluptate aerul umed. Ea îmi dă zece vieți.

— Ea dă, de asemenea, multe morți, remarcă sir Georges.

— Totul dă moartea. Trebuie să alegi, prietene.

— Noi nu alagem. Sîntem aleși.

De jur împrejurul taberei, vîrtejul spaimei cuprindea animalele sălbatice. O turmă de girafe trecu asemenea unui fulger, niște elefanți își arătară o clipă spinările stîncoase, șopîrle uriașe căuțau crăpăturile pămîntului, un rinocer se rostogoli ca o piatră înfîrmă, mistreți galopau greoi, în timp ce antilopele zvelte treceau în goană pe lîngă un leu înnebunit, fără să-l observe.

— Nu mai există nici pradă, nici vîntător, zise Philippe, care stătea lîngă Muriel.

În timpul acesta furtuna se potolea; o prăpastie se căscă în nori; ploaia cădea în picături mai puțin dese...

Apoi cuptorul primordial reapăru în adîncimile cerului.

— Iată Monstrul! mormăi Guthrie.

— Tatăl autentic! ripostă sir Georges.

Sfîrșitul dramei fu brusc. Pămîntul sorbea apa și se usca văzînd cu ochii.

— Putem porni iar la drum, zise Hareton.

Vorbea cu o voce moale și, ridicîndu-se, păși cu greutate.

— Vremea rămîne tulbure, zise Guthrie. Mă simt obosit.

— Foarte obosit, încuviință sir Georges.

Philippe nu zise nimic; i se părea că greutatea corpului său se dublase.

Totuși Hareton dădu ordinul de plecare. I se dădu ascultare cu greu. Oamenii abia își țirau picioarele, animalele gîfiau și toți înaintau cu o încetineală excesivă.

— Ce-i asta? întrebă Guthrie.

Articula anevoie cuvintele, cu o voce abătută, și se mișca asemenea unui om amorțit.

Nu răspuse nimeni; timp de o jumătate de oră, caravana își continuă drumul tîrîș-grăpiș. Nu străbătuse nici un kilometru. În jurul ei, mimozeele se înmulțeau într-atît, încît făceau trecerea dificilă. Dacă, din greșeală, cineva atîngea una dintre aceste plante, frunzele se mișcau în mod ciudat și un fluid rece ca gheața părea să se răspîndească în trup. Fenomenul era și mai frapant cînd era vorba de un arbore: ramurile ondulau ca niște pui de șerpi.

— Nu mai pot! zise, în sfîrșit, Guthrie, cu o minie lipsită de vlagă. E ca și cum aș tîri niște ghiulele de plumb... Unchiule Hareton, însemnările dumitale nu-ți spun nimic? E o amorțire? Și tot plantele acestea blestемate sînt de vină?

— Nu cred că-i vorba de o amorțire, răspuse Hareton, cu o voce la fel de surdă ca a lui Sydney. Nu, nu-i o amorțire... ideile îmi sînt clare... senzațiile normale... Nu-i decît această greutate insuportabilă. S-ar părea că a crescut forța de gravitație.

— Da, fu de acord sir Georges, chiar asta e. Totul rămîne normal... afară de această greutate.

— Cîntăresc cinci sute de livre, mormăi Guthrie. N-ai răspuns, unchiule Hareton. Să fie plantele... și pentru ce?

— Cred că sînt plantele, zise Hareton, înfiorîndu-se. De altfel, o știi foarte bine. Aici, totul depinde de ele. Aș vrea numai să-nțeleg ce vor... sau prin ce le stingherim?

— Nu se mai vede nici un animal, remarcă Philippe.

Adevărat. Nu se zărea nici un mamifer, nici o pasăre, nici o reptilă ; pînă și insectele dispăruseră. Cu fiecare pas, greutatea creștea...

Mai întii se opriră cămilele. Începură să scoată strigăte discordante, care se stinseră puțin cîte puțin ; apoi se culcară la pămînt și încremeniră. Măgarii nu întirziară să le imite, în timp ce caprele continuau să se agite, penibil.

— Ce se-ntîmplă cu noi ? murmură Hareton.

Vorba îi era încetinită, ca și gesturile, dar nervii săi își păstrasera sensibilitatea, și gîndirea nu-i suferise nici o atingere.

Uriașul se încovoia. Mai puțin atinși, Philippe și sir Georges erau totuși paralizați. Cel mai bine rezista Muriel : totuși nici ea nu putea să facă un pas fără eforturi extraordinare.

— Da, ce vor ele ? zise cu greutate Philippe. Ce le-am făcut sau de ce se tem ?

Plana o teroare misterioasă. În fața caravanei începea o pădure de uriașe mimoze ce dăinuiau, probabil, încă de pe vremea regilor Asiriei și a păstorilor caldeeni. Zece civilizații se scurseseră de cînd tulpinele lor răsăriseră din planeta hrănitoare.

— Ele să fie cele care ne opresc ? se întrebă Hareton. Atunci, poate, mergînd îndărăt...

Dar nu se mai puteau întoarce. Picioarele le erau aproape inerte ; cînd încercau să vorbească, rosteau silabele atît de rar, încît deveneau de neînțeles... Toate animalele caravanei erau întinse la pămînt ; numai ochii le mai erau vii și acești ochi exprimau o spaimă de nespus.

Se apropia seara, o seară roșie și funebră. Cu eforturi de neînchipuit, tîrîndu-se pînă la lăzile cu provizii, Muriel adusese carne afumată și biscuiți. Nimănui nu-i era foame. Toți priveau cum dispăreau soarele. Veni noaptea. Secera lunii, roză, lumina slab întinderile. Departe, foarte departe, lătrau șacalii.

Atunci se gîndiră că era fără apărare ; fiarele i-ar fi putut devora de vii. Dar singurătatea rămînea completă ; nici o formă animală nu apărea prin ierburi, pe fluviu, la marginea pădurii...

Încet, încet, oboseala domină orice senzație și orice gînd. Și cînd secera lunii fu aproape de linia orizontului, oameni și animale dormeau sub farmecul tremurător al constelațiilor...

Către miezul nopții, Muriel se trezi. Luna dispăruse ; licărul stelilor părea o zăpadă palpitîndă și tînăra fată se ridică scuturată penibil de o febră și de o surescitare fantasmagorică. Își privi însoțitorii întinși în lumina cenușie și avu, deodată, sentimentul acut, trist și arzător totodată că trebuia să-i salveze... Acest sentiment excludea orice logică ; exista în ea, ca impulsurile ființelor care nu trăiesc decît prin instinct și ea nici nu încerca să raționeze.

Pradă unui fel de halucinație și cu toate că oboseala îi era copleșitoare, porni la drum spre Crucea Sudului, mînată de o intuiție care izvora din spusele lui Ironcastle. Din cînd în cînd trebuia să se oprească ; capul îi apăsa gîtul ca un bloc de granit. Adesea se tîra. Dar oricît era de istovită, exaltarea n-o părăsea ; din cînd în cînd murmură :

— Trebuie să-i salvez !

În adîncul sufieului, ea spera că, după cîtva timp, va ieși din zona primejdioasă, uitînd că atunci va fi singură, într-o lume de

animale carnivore. Căci deocamdată nici un animal nu însuflețea cîmpia incomensurabilă.

Muriel se îndepărta tot mai mult de pădurea mimozeelor uriașe. Trecură cîteva ore aspre și încete. Tînăra fată nu străbătuse mai mult de o milă. Deodată avu o impresie delicioasă. Greutatea dispăruse. Muriel își regăsea libertatea mușchilor, dulcea senzație de a fi stăpîna corpului său... Din instinct, se grăbi să se îndepărteze de zona funestă.

Atunci fu cuprinsă de o altă îngrijorare. Lumea fiarelor revenise. Șacalii treceau pe furis, ca niște fantome ; o hienă schiopătă în penumbră ; broaște rîioase uriașe săreau pe iarba umedă ; răpitoarele nocturne treceau pe aripile lor pufoase...

Peste tot, viața subtilă, neliniștitoare, colcăitoare, peste tot acea agitație care, prin timpul nesfîrșit, nu încetează să amestece creșterea încăpățînată și distrugerea feroce.

Răsuflări, strigăte obscure, fișitul ierburilor, hohotul sacadat al hienei, lătratul brusc al șacalilor, vaietul unei bufnițe... Muriel n-avea decît un revolver, dar nu se gîndea să dea înapoi. Exaltarea care o cuprinsese persista și se transforma într-un fel de beție conștientă, datorită fără îndoială agilității reciștigate.

Cîteodată un tremur ușor îi mișca pieptul. Șacalii care o urmăreau, cu o nerușinare prudentă, erau simbolul a tot ceea ce, pe pămîntul sălbatic, pîndește viața pentru a o distruge și devora. Îi mîna foamea eternă care face din orice ființă o promisiune pentru pîntecul lor.

Se apropiau zcările, cînd o voce ascuțită străpuse spațiul. Și Muriel văzu o formă prelungă ce aluneca printre ierburi. Ochii ei zvîrlău luciri de smarald... Fata privi cum venea acest lucru de spaimă, această carne care voia carnea ei.

Șacalii se opriseră, cu urechile ciulite, plini în același timp de teamă, de poftă și de speranță. Muriel simți greutatea imensei singurătăți, întreaga cruzime a universului.

Stîngerită de privirea lui Muriel și de statura ei verticală, felina nu atacă. Legea speciei sale îi cerea să atace prin surprîndere orice pradă în stare să se apere.

În noaptea albastră, ochii omenești țineau în frâu ochii dilatați ai fiarei. Muriel era gata de luptă. Fiara prelungă luneca pe iarbă ca un fluid.

(SFÎRȘITUL ÎN NUMĂRUL VIITOR)

GHEATA ROZ

Ca, de obicei, petrecui și în iarna aceasta o mică vacanță la munte. M-a găzduit, în cabana sa minunat amenajată, fratele mamei mele, un om în vîrstă, dar încă viguros și vioi. El ducea acolo de mulți ani o viață retrasă, înconjurat de cărți, de aparate și de cîteva animale. Chipul său frumos, rămas încă tînăr, avea de cînd îl știam eu o melancolie ciudată. Anul acesta însă unchiul meu era mai rezervat ca niciodată, era trist, ca un animal bolnav, care simte că îi este aproape sfîrșitul.

Într-o noapte ne întorceam dintr-o scurtă plimbare. Frigul era puternic și părea că se întinde pînă departe, sus, unde stelele scînteiau feeric. Eu, care iubisem întotdeauna cerul, eram fermecat.

— Spune-mi, unchiule, îl întrebai brusc pe omul tăcut de lîngă mine, dumneata ce părere ai despre nefîrșitul Universului? Cît de departe răzbat radiotelescoapele și totuși nu întilnesc o margine! De fapt nici gîndul n-are o asemenea putere.

— Nici el oare?! îmi ripostă cu o ciudată emoție cel întreat, ca și cum ar fi avut un mare interes ca gîndul măcar să poată realiza aceasta.

În micul spațiu care ne despărțea, simțeam că apăruse o încordare. Dar nu mai scoaserăm nici un cuvînt. Peste o oră intram în sufragerie, care era luminată ca ziua.

După ce mîncarăm, ne așezarăm în fotoliile comode la gura căminului cald. Unchiul meu își reluase echilibrul său grav, dar senin. Și-si începu destăinuirea pe care o așteptam:

— Știi bine că am fost și marinar, și medic, dar și ...explorator. În tinerețe — căci am fost și eu tînăr —, la începutul acestei alergări de-a lungul anilor care se cheamă viață, un concurs de împrejurări făcu să fiu angajat pe nava unui cunoscut explorator englez. Cătreieram mările sudului, făceam sondeje, recoltam probe de floră și de faună, consemnam observații meteorologice. Conducătorul nostru, profesorul, era un bărbat frumos și temerar și totodată un adevărat savant. Îl interesa orice, nu lăsa să-i scape nimic.

De cîteva ori am abordat Antarctica. Aceasta era pe atunci profund necunoscută. Ne aventuram totuși în interiorul ei curajoși, sperînd de fiecare dată să descoperim ceva. Începuse o lungă vară polară atunci cînd am făcut extraordinara noastră descoperire. Soarele nu apunea, cobora doar la orizont, încît la un moment dat ne pierdusem orientarea somnului după noapte și zi.

Odată, cînd soarele era ceva mai sus pe cer, pornii într-o plimbare, în jurul taberei. Pe alocuri zăpada se topea. Urcam încet o colină, cu gîndul la îndepărtata mea țară. La un moment dat privirea îmi fu atrasă de un bloc de gheață care semăna cu o lespede ruptă. Cînd mă apropiam observai că avea o culoare roz-pal, ce te fermeca. Mă întrebam tocmai ce săruri or fi colorat apa ce constituia sloiul, cînd tresării brusc, de parcă cineva m-ar fi chemat.

— Doctore, vino iute cu un topor și cu o găleată pînă nu se topește tot blocul ! mi se păru că auzeam, de fapt că gîndeam, pentru că în jurul meu nu era nimeni.

La o bună distanță însă văzui pe conducătorul nostru — care pe semne o pornise înaintea mea — făcînd un gest ciudat : își arunca haina de blană jos, peste ceva.

Deși mă întrebam dacă n-am halucinații, cum la vremea aceea mă hotăram repede, pornii în goană spre tabără, luai două găleți mari și un topor și, gîfîind de oboseală și de emoție, mă întorsei pînă la șeful meu. Ridicărăm haina de blană, descoperind un mare bolovan trandafiriu ; se topea văzînd cu ochii, din cauza și fără cauza soarelui. Îl despicarăm febril în frînturi, cu care implurăm cele două căldări.

— Ce puțin am apucat din el ! se plînsese șeful meu cu o încordare străină în voce. Uită-te ce repede se topește...

În creierul meu cuvintele profesorului aveau o vibrație stranie. Nu cumva...

— Veniți repede, strigai precipitat, am găsit și eu o gheață asemănătoare.

— Da, da, izbucni celălalt ; trebuie să ai și tu una la fel. Cred că așa se explică. Unde e ?

Cu căldările în mînă o luarăm la goană spre sloiul meu. Simțeam că se face lumină și în mîntea mea. Dar mai eram încă tulburat, și mai ales grăbit, încît în drum mă poticnii și vărsai căldarea pe care o duceam. Sfîrșind, apa roz dispăru în zăpada albă din jur. Cînd ajunserăm la blocul descoperit de mine cu 20 minute mai înainte, el nu mai era decît un bulgăre modest. Îl aruncărăm și pe acesta într-o căldare.

Eram obosiți. Cîștigaserăm o victorie, deși nu știam încă bine ce reprezenta. Ceea ce am reușit să reținem avea poate o valoare incalculabilă. Viitorul avea s-o lămurească.

— Ți-ai dat seama că te chem, chiar dacă nu mă auzai ? mă întrebă surzînd tovarășul meu. Ți-am „simțit” de la distanță gîndirea cînd admirai gheața „ta” și am avut atunci intuiția că pot să te chem fără să strig. Și are haz — sau are altceva decît haz —, dat tu m-ai „auzit” și ai alergat ca un vitej încoace cu cele două găleți.

Încremenii. Abia atunci înțelesei clar că gheața aceea aparte transmitea gîndurile. Era ca un... telepator, dacă ar fi s-o denumim în limbajul tehnicii actuale. Dar cum se explica extraordinara ei pro-

prietate, ce structură o favoriza și cum se realiza această structură în mediul natural? Cum apăruse acolo unde am găsit-o noi, de ce nu se topise pînă atunci? Eram fericiți de această mare descoperire, dar nu bănuiam ce ne aștepta.

Unchiul meu tăcu. Eu rămăsesem perplex. N-aurisem niciodată să existe o asemenea minunată substanță care transmite gîndurile. Și cum de nu ajunsese celebră o asemenea descoperire?

— Nu-i greu de ghicit că te frămîntă să afli și restul, reîncepu șovăind unchiul meu. Odată cu restul însă știința trece în rîndul al doilea, căci începe romanul, tragedia surdă a unor vieți care au minuit fără folos unul dintre cele mai minunate lucruri ale naturii.

Dacă ai ști cîtă bucurie, dar și ce frămîntare ne-a pricinuit apa rămasă în găleți după alergătura noastră! Ea era ușor tulbure, căci gălețile nu fuseseră curate cînd le-am apucat în grabă. Poate de aceea gheața roz, cînd se refăcea, avea uneori capricii în transmiterea gîndurilor. Nu mai spun că se refăcea, de asemenea, capricios, influențată nu prea mult de temperatura scăzută, cît de niște condiții pe care n-am reușit să le descoperim. Noi turnasem apa în două cutii mari cu capac în care o păstram cu grijă. Cînd, după ce ridicam capacele, o surprindeam solidă, luom fiecare cîte o cutie și cîte o sanie cu cîini și ne depărtam repede unul de altul pentru a vedea cît de mare era „bătaia” telepatoarelor noastre... Ore întregi rămîneau în suflarea înghețată a vîntului sau ne adăposteam în cîte un cort individual sau în cîte o groapă săpată în banchiză. Și de la orice distanță ne auzeam gîndurile cînd ne apropiam de cutiile fermecate. Însă chiar de la orice distanță? Trebuia să probăm acest lucru.

După două luni plecai în Anglia cu una dintre cutii, transportînd-o cu o grijă infinită acasă la profesor. Acolo îl aștepta soția sa, o făptură fermecătoare, mai minunată chiar decît gheața roz. Cînd luă în mîini cutia adusă de mine, găsi înăuntru apa înghețată. Și din acea clipă cei doi, soț și soție, porniră să-și vorbească în gînd, de la mii de kilometri, cu dragoste, cu speranțe pentru viitor, pentru revederea apropiată.

Dar după nici o săptămînă se produse nenorocirea. În acel răstimp profesorul umblase ca apucat zeci de kilometri pe zi, căutînd să găsească o nouă cantitate din substanța trandafirică ce părea vrăjîtită. Departe de el, în Anglia, eram și eu de față în seara de iarnă cu viscol cînd, în camera lăsată înadins rece, apăru din nou în cutie oglinda tăcută, parcă mai dură și mai elastică decît oțelul și care proiecta gîndurile departe, spre sud, în pustiul alb al Antarctidei. Acolo apropierea nopții polare începuse deja să înghită lumina, și profesorul căuta cu energie zbuciumată gheața roz, mai multă, cît de multă se putea. Telepatorul nostru funcționa prost în seara aceea. După ce transmisiunea se întrerupsese, stingîndu-se încet, întocmai ca la un fading radio, ea irupse din nou în creierele noastre cu o violență de cutremur.

— Gheață roșie... gheață roșie, cu nemiluita. Sint la marginea unei crăpături mari cu pereții ca rubinul. Ce sîngerie este! de aceea vă aud atît de bine, cred că și voi...

Din acea clipă însă nu mai „auzirăm” nimic.

Intuind probabil nenorocirea, soția profesorului leșină. Acest lucru prozaic separă prima serie de fapte, desprinsă parcă din ireal,

de a doua serie tot atît de ireală, trăită parcă într-un vis. Săptămîni în şir am căutat prăpastia roşie care înghiţise trupul savantului. Răscolirăm cu proiectoare puternice zeci de kilometri în jurul taberei antarctice, dar nu găsirăm nici sloiul omului, nici sloiul de cleştar singeriu, care-i fermecase ultimele clipe, apoi i le sorbise.

Am stat apoi doi ani în Anglia. Gheaţa roz rămasă a fost înmormîntată într-un cofret cu pereţii groşi. Din mintea mea nu dispărea amintirea profesorului. Iar în sufletul meu, sub o lespede mai grea decît orice, dănuia neatins un sentiment care totuşi nu se reflecta niciodată în afară.

A trebuit însă pînă la urmă să plec de acolo. La rugămîntea mea, după un timp, am primit în ţară, într-o cutie plată, închisă ermetic, o cantitate din apa care, congelată, reflecta gîndurile. Dar degeaba mă apropiam de ea, zadarnic o stringeam la pieptul meu, în van îmi lipeam fruntea de ea, căci cutia rămînea mereu mută. Ce se petrecea cu cealaltă gheaţă, rămasă departe în Anglia? Ce se petrecea cu făptura care o deţinea? N-am mai aflat şi n-am căutat vreodată să aflu.

Unchiul tăcu.

Îmi explicam acum de ce rămăsese un singuratic. E drept că şi mai înainte îl bănuisem că suferea de pe urma unei iubiri nefericite. Dar că a deţinut aproape o viaţă un lucru miraculos nu-l bănuisem, nu-l putuse bănui nimeni, căci aproape nimeni nu cunoştea existenţa acestuia.

— Ştiu ce gîndeşti acum, surise bătrînul meu prieten şi unchi, şi fără ajutorul magiceii substanţe. Te întrebi, desigur, ce am făcut cu ea. Ai da mult s-o vezi. Dar n-o mai am. Nu de mult am aruncat-o aici, pe aproape, într-o prăpastie. Se îplineau cinci decenii de cînd „tăcea”. Ce era să mai fac cu ea? N-am avut curajul s-o dau în vileag omenirii fiindcă îmi era teamă că va aduce noi nenorociri. Poate cîndva va fi regăsită... Pînă atunci gîndurile noastre se vor fi reîntîlnit undeva în fundul universului. Căci cred că există un fund al universului, unde se strîng gîndurile celor dispăruţi, depăşind lumina şi radiotelescoapele...

Unchiul meu tăcu. Figura i se împietrise, corpul parcă nu-i mai respira. Ai fi zis că murise. Nu, nu murise, dar poate că de mult nu mai trăia, căci sufletul său se zbuciuma mereu să plece într-acolo unde poate, aşa cum credea el, „se string gîndurile celor dispăruţi”.

*În numărul viitor Adrian Rogoz
vă va prezenta o introducere
în studiul regnurilor fantastice.*

Fenomenul

O. Z. N.

și

Raportul

Condon

de ION HOBANA

Colegul de breaslă și prietenul meu Adrian Rogoz se bucura, într-o notă publicată în numărul 346 al Colecției, că O.Z.N.-urile „sînt restituite” literaturii științifico-fantastice. „...Știința contestă, infirmă și neagă existența simpaticelor farfurii stratosferice” — scria el, referindu-se la verdictul Comitetului Condon și considerînd că e vorba de „o știre capitală” pentru toți iubitorii anticipației.

Trebuie să mărturisesc că primele relatări despre concluziile Raportului Condon m-au pus și pe mine pe gînduri, cu toate că istoria agitată și sinuoasă a Comitetului îndreptătea cele mai serioase rezerve. (Se știe că doi dintre principalii investigatori,

psihologul dr. David R. Saunders și inginerul Norman E. Levine, au fost concediați pentru că au dezvăluit conținutul unui memoriu semnat de Robert J. Low, viitorul coordonator al Comitetului, și care conținea următorul pasaj: „Șiretlicul ar consta, cred, în a descrie programul nostru astfel încît publicului să-i apară ca un studiu total obiectiv, iar comunității științifice să-i ofere imaginea unui grup de sceptici făcînd totul pentru a fi obiectivi, dar neavînd practic nici o speranță de a descoperi vreo farfurie. Un mijloc de a atinge acest scop ar consta în orientarea anchetei nu către fenomenele fizice, ci mai curînd asupra observatorilor.”) Am așteptat deci să studiez textul Raportului, pentru a mă pronunța în cunoștință de cauză. Și iată constatările mele.

JOCUL OMISIUNILOR

Pînă la sfîrșitul anului 1968, Proiectul „Blue Book” al U.S. Air Force analizează 12 097 de cazuri O.Z.N., dintre care 697 rămăseseră neidentificate. Comitetul Condon a studiat 21 de cazuri din această ultimă categorie, ceea ce constituie, oricum, un procent derizoriu. De altfel, numărul total al cazurilor studiate de investigații Comitetului este mai mic de 100...

Să admitem că, într-o perioadă limitată și cu un personal nu prea numeros, nu se putea face mai mult. Care au fost însă criteriile selecției? Cum să ne explicăm faptul că au fost omise toate observațiile astronomilor profesioniști reputați* și ale altor oameni de știință? Ce s-a întîmplat cu majoritatea mărturiilor

* Vezi Farfurile zburătoare — o chestiune serioasă, de Frank Edwards, Editura științifică, 1969, p. 29 — 39.

lor piloților militari și civili, oameni pe care pregătirea de specialitate, însușirile fizice și psihice, cunoașterea teoretică și practică a fenomenelor atmosferice îi situează printre cei mai calificați observatori ? Unde sînt rapoartele nenumăraților șerifi și ofițeri de poliție, funcționari federali și locali, ziaristi și oameni de afaceri, profesori și medici ?...

Spațiul nu-mi îngăduie să dau decît un singur exemplu, citat de dr. J. Allen Hynek, șeful Departamentului de astronomie de la Northwestern University, consilier științific al Proiectului „Blue Book” : „La 25 august 1966, în Dakota de Nord, un ofițer din Air Force, afectat unei baze de rachete, a observat deodată că aparatul său de radio-recepție nu mai funcționează. El se afla într-o încăpere betonată, la 20 de metri sub pămînt. Un observator de la suprafață i-a raportat că vede un O.Z.N. sus pe cer. Instalațiile radar au detectat un O.Z.N. la o altitudine de 30000 de metri. Apoi a apărut un al doilea O.Z.N., detectat și el” *. Cu cîteva zile mai înainte, în apropiere de aceeași bază, un ofițer de poliție a văzut un obiect luminos care a planat timp de cîteva minute, la trei metri înălțime, efectuînd mișcări iuți, laterale și dispărînd apoi cu repeziciune în nori.

Dr. Hynek pune întrebarea dacă știința poate să ignore astfel de observații, deocamdată inexplicabile. Raportul Condon răspunde de două ori afirmativ. Mai întii, prin omisiunile pe care le-am semnalat ; apoi, nesocotînd în „Concluziile și recomandările” semnate de dr. Condon

un număr relativ impresionant de cazuri considerate neidentificate de înșiși investigatorii Comitetului.

20 % !

Decizia 200-2 a Air Force, promulgată în august 1953, preciza, în paragraful 2 c, că „activitatea Air Force trebuie să reducă la minimum procentajul de neidentificate”. Proiectul „Blue Book” s-a conformat. Dacă raportul pregătit la sfîrșitul anului 1952 de căpitanul E. J. Ruppelt, șeful din acea perioadă a Proiectului, cuprindea 26,94% de observații neidentificate, la sfîrșitul anului 1953 procentajul fusese redus la 8,25%, pentru ca în 1966 să atingă 1,23%. Mă așteptam ca Raportul Condon să confirme acest „minimum” obținut cu eforturi maxime de ajustare a faptelor. S-a întîmplat însă altfel.

Capitolul 5 din Secțiunea a III-a a Raportului analizează 35 de observații optice și radar. 7 dintre acestea, deci un procentaj de 20%, rămîn neexplicate în urma investigațiilor de teren. Iată două dintre ele :

La 23 iunie 1955, la est de Utica (New York), echipajul unui DC-3 al companiei Mohawk Airlines a văzut un O.Z.N. rotund, cenușiu, cu orificii care emiteau o lumină verde-albastră. El se deplasa cu o viteză de 4500—4800 de mile pe oră. A fost observat și de echipajele altor două avioane, iar radarul de la Boston l-a urmărit în timp ce zbura, spre est, pe deasupra orașului. Raportul Condon consideră că e vorba de „o relatare foarte ciudată” și că „această observație nu poate fi explicată prin mijloace convenționale” (p. 143).

* Sînt oare reale farfuriile zburătoare?, în „The Saturday Evening Post” din 17 decembrie 1966.

La 13 mai 1967, la Colorado Springs (Colorado), un O.Z.N. a fost detectat de stațiile radar, în timp ce un avion Braniff se pregătea să aterizeze. Obiectul a cotit spre est și a zburat deasupra aeroportului, la circa 60 de metri înălțime „Acesta trebuie să rămână unul dintre cele mai uluitoare cazuri înregistrate de radar și deocamdată nu este posibilă nici o concluzie” — conchide Raportul (p. 171). Iar mai departe, când cazul este reluat pe larg: „În concluzie, deși explicațiile convenționale sau naturale nu pot fi excluse în mod cert, probabilitatea lor pare mică în acest caz și probabilitatea ca cel puțin un O.Z.N. veritabil să fi fost implicat pare destul de mare” (p. 256).

„O PROVOCARE PENTRU ANALIST”

În timp ce se roteau în jurul Pământului, cosmonauții americani au efectuat câteva observații care n-au putut fi explicate de dr. Franklin E. Roach, investigator al Comitetului. Citez din rezumatul discuției dintre Roach și McDivitt, în legătură cu O.Z.N.-ul observat la 4 iunie 1965:

„McDivitt a văzut un obiect cilindric, cu o prelungire asemănătoare unei antene. (...) Nu era posibil să stabilească distanța pînă la el, dar obiectul avea o exlindere unghiulară, deci nu apărea ca un «punct». Văzut pe cerul diurn, părea alb sau argintiu. (...) S-au făcut o fotografie și mai multe filmări în alb-negru. Impresia era că obiectul nu se mișcă paralel cu nava cosmică, ci, mai curînd, că se apropie de ea. Reacția cosmonautului a fost să se întrebe dacă e necesar să acționeze pentru a evita o ciocnire (...) După 50 de ore, 58 de

minute și 3 secunde de la lansarea lui Gemini-4, cosmonautul McDivitt a raportat următoarele: «Totmai am văzut un satelit, foarte sus... arăta ca o stea văzută de pe Pământ... Părea că merge de la stînga spre dreapta... ceea ce înseamnă de la sud spre nord». Deși McDivitt pune această observație pe seama unui satelit, am inclus-o printre cazurile nerezolvate, pentru că obiectul se afla mai sus decît Gemini-4 și se mișca pe o orbită polară”.

O altă observație ce aparține lui Frank Borman și a fost efectuată de pe bordul lui Gemini-7. La 4 decembrie 1965, Borman a raportat că vede un obiect zburînd în formație cu nava spațială. La sugestia că ar putea fi racheta purtătoare a navei, el a ripostat că aceasta e vizibilă într-o altă direcție. Simultan, sute de particule iluminate evoluau pe o orbită polară.

„Cele trei observații neexplicate (...) constituie o provocare pentru analist”, conchide dr. Roach. Iar în legătură cu prima: „Dacă lista NORAD* a obiectelor aflate în preajma lui Gemini-4 în timpul observației este completă, așa cum e de presupus, va trebui să găsim o explicație rațională sau, dacă nu, să păstrăm cazul pe lista noastră de neidentificate” (p. 208).

DOVEZI PE PELICULĂ

Dintre sutele de fotografii și filme ale unor obiecte zburătoare neidentificate, Comitetul Condon a studiat 53 din perioada 1966—1968 și 18 mai vechi — reținînd 14 pentru capitolul 3 din secțiunea a IV-a a Raportului. Selecția era, desigur, absolut necesară, în acest domeniu existînd nume-

* North American Air Defense Command.

roase confuzii (fenomene naturale sau artefacte, efecte fotoafice etc.) sau pur și simplu mistificări. Nu pot să nu remarc însă absența unor documente „clasice”, cum ar fi cele pe care E. J. Ruppelt le consideră neidentificate în „Raportul despre O.Z.N.-uri”: obiectele fotografiate prin teodolit la stația de urmărire a rachetelor experimentale de la White Sands, „luminile” zburînd în formație deasupra localității Lubbock (Texas) etc. După cum nu văd ce rost are prezența unui caz pe care chiar partizanii O.Z.N.-urilor de la NICAP* îl considerau „suspect” încă din 1964, pentru motivul invocat și de Raportul Condon.

Alese deci după criteriile discutabile, cele 14 cazuri prezintă, totuși, două fisuri în eșafodajul negativist. În legătură cu filmul făcut de Nick Mariana la Great Falls (Montana), la 15 august 1950, se spune în final: „Cazul rămîne neexplicat. Analizele arată că imaginile filmului pot fi interpretate cu greu drept imagini ale unui avion sau ale altui fenomen cunoscut, chiar dacă avionul nu poate fi exclus cu desăvîrșire” (p. 408). Iar despre cele două fotografii făcute de Paul Trent la McMinville (Oregon), la 11 mai 1950, aflăm că „acesta este unul dintre puținele rapoarte O.Z.N. în care toți factorii investigați — geometrici, psihologici și fizici — par să confirme aserțiunea că un obiect zburător extraordinar, argintiu-metalic, în formă de disc, cu un diametru de zeci de metri și în mod evident artificial, a zburat în văzul a doi martori” (p. 407).

* National Investigations Committee on Aerial Phenomena.

ÎN LOC DE CONCLUZIE

Textul publicitar de pe coperta ediției Bantam Books a Raportului Condon pretinde că avem de-a face cu „răspunsul științific definitiv la una dintre cele mai fascinante enigme ale lumii”. În lumina celor arătate mai sus, e o pretenție cu totul nejustificată. De altfel, voci autorizate n-au întirziat să se pronunțe în acest sens. „Raportul Condon a adîncit, nu a soluționat problema O.Z.N.”, a declarat dr. James E. McDonald, decan al Institutului de fizică atmosferică și profesor la secția de meteorologie a Universității din Arizona. Împărtășindu-i opinia, cincizeci de oameni de știință americani au cerut să se organizeze o anchetă a Congresului asupra acestei probleme. Iar cunoscutul comentator Roscoe Drummond scria într-un articol din „The Christian Science Monitor”: „Mi-e greu să evit concluzia că există prea multe obiecte zburătoare neidentificate neexplicate și, deocamdată, inexplicabile, observate de prea mulți martori credibili și serioși, pentru a exclude acest subiect din sfera preocupărilor opiniei publice”.

Cu toate aceste acțiuni și declarații, colegul și prietenul meu Adrian Rogoz poate să fie liniștit: O.Z.N.-urile vor rămîne încă destulă vreme o temă de predilecție a literaturii științifico-fantastice. Misterul lor nu va fi lămurit decît atunci cînd acest fenomen global va fi supus unei cercetări globale, sub egida unui organism internațional. Sau cînd ipotezilor lor ocupanți se vor hotărî să iasă din expectativă.

De la ICAR la cuceritorii Lunii

PATRU PIONIERI AI ASTRONAUTICII ȘI CRATERELE LOR SELENARE

NIKOLAI IVANOVICI TIHOMIROV

(născut în anul 1860) s-a preocupat încă din 1894 de realizarea unor proiectile reactive care să folosească pulberea fără fum. În anul 1912, Tihomirov a elaborat în acest sens un proiect pe baza căruia, după patru ani, au început expertizele efectuate de cunoscutul aerodinamician **N. E. Jukovski**. Cu toate greutatele inerente acelei perioade, Tihomirov a primit în 1921 mijloacele necesare și un sediu la Moscova ca să organizeze un laborator de rachete cu pulbere. Acesta a constituit nucleul viitorului Laborator de gazodinamică (G.D.L.), care a primit, după 1930, numele savantului **N. I. Tihomirov**. Aici au fost realizate, sub îndrumarea lui Tihomirov, **primul motor electroreactiv din lume** (1929—1933) și mai multe tipuri de fuzee cu pulbere fără fum (1928—1933). Ulterior, sub denumirea de „Biroul de construcție și încercări pentru rachetele cu combustibil lichid”, tot acolo a fost elaborată documentația de execuție a puternicelor motoare folosite în perioada 1947—1969 pe toate vehiculele geofizice și spațiale sovietice.

În anul 1927, după obținerea tehnologiei de producere a pulberii necesare pentru fuzeele proiectate, Tihomirov a primit ordinul de a muta pulberăria la Leningrad. Acolo au avut loc mai multe lansări de fuzee experimentale, iar laboratoarele au fost extinse, primind în 1929, un an înainte de moartea savantului, denumirea „G.D.S.”. În amintirea creației științifice și a capacității de organizare a savantului și conducătorului care a fost **N. I. Tihomirov**, unul dintre craterele de pe fața ascunsă a Lunii a primit numele său.

IVAN VSEVOLODOVICI MESCERSKI —

**fondatorul teoriei mișcării corpului
cu masă variabilă**

I. V. Mescerski (1859—1935), eminent om de știință în domeniul mecanicii, a terminat în 1882 cursurile Universității din Petersburg, unde a fost reținut în calitate de asistent. Excepționalele lui cunoștințe profesionale și calitățile de pedagog atestau de pe atunci că Mescerski va ajunge un renumit specialist. În anul 1902 este numit profesor la Institutul politehnic din Petersburg. Cele mai importante lucrări ale savantului sînt în domeniul mecanicii. În lucrările lui din anii 1897- și 1904, Mescerski a elaborat teoria generală a mișcării punctului de masă variabilă. În prima parte a lucrărilor a fost studiat cazul atragerii sau respingerii particulelor, iar apoi ansamblul celor două fenomene petrecute concomitent. În acest

fel au fost fundamentate teoretic ecuațiile principale ale rachetodinamicii. Mescerski a predat cursuri de mecanică teoretică și aplicată, fiind un excelent pedagog și aducînd schimbări esențiale în metoda de predare a acestor discipline. În lucrarea „Probleme din dinamica maselor variabile” (1918), I. V. Mescerski a analizat deplasarea sistemelor de puncte cu masă variabilă. În perioada anilor 1909—1911, cunoscutul savant a tipărit o culegere de probleme pentru cursul de mecanică teoretică (în două volume), care în anul 1967 a apărut în cea de-a 31-a ediție!

În cinstea operei sale, fundamentală pentru tehnica aparateelor spațiale, unul dintre craterele de pe fața opusă a Lunii a primit numele lui I. V. Mescerski.

N. A. RÎNIN —

promotorul comunicațiilor interplanetare

N. A. Rînin a absolvit în anul 1901, la vîrsta de 24 de ani, Institutul politehnic de transporturi și comunicații din Petersburg. Pasionat de comunicațiile aeriene, Rînin publică în anul 1917 monografia „Teoria aviației”. În 1918, după un studiu amănunțit, au apărut concluziile sale asupra interesantului proiect de

aparat de zbor reactiv imaginat în închisoare de studentul revoluționar **N. I. Kibalciți**. În anul 1920, Rînin a organizat la Institutul politehnic de transporturi o facultate de comunicații aeriene, unde îndeplinea funcția de profesor. El a studiat teoretic și experimental problema influenței suprasarcinilor datorite for-

felor inerfiale asupra organismelor vii. Cursurile lui, foarte solicitate de studenți, au fost tipărite în anul 1937 (cu cinci ani înainte de moartea lui N. A. Rinin), sub titlul generic de „Proiectarea comunicațiilor aeriene”.

În perioada 1928—1932, Rinin a publicat lucrarea „Comunicații interplanetare”, mult apreciată de specialiști (printre care și de membrii germani din „Verein für Raumschiffahrt”). Această amplă operă, prima enciclopedie asupra istoriei și teoriei mișcării reactive și a zborurilor spațiale, era compusă din trei volume și nouă capitole. În primul volum, autorul se referă la concepția legendară a romancierilor și a savanților, în decursul timpurilor, asupra evoluției aparatelor spațiale; al doi-

lea volum include studiile autorului despre motoarele cu reacție directă, despre teoria mișcării reactive și a superaviatăiei; ultima parte a lucrării, după ce prezintă pe larg viața și opera lui K. E. Tjolkovski, tratează despre teoria zborului cosmic și astronavigație.

Pentru amplele sale preocupări în transporturile aeriene, Rinin este ales în 1928 președinte al Secției de comunicații spațiale din institutul leningrădean de căi de comunicații, iar din 1931 activează în conducerea grupului din Leningrad pentru construcția de rachete Len-G.I.R.D.

Ca un omagiu pentru activitatea lui N. A. Rinin pe frontul științei spațiale, un crater de pe fața ascunsă a Lunii îi poartă numele.

(1897 —
1942)

IURI VASILIEVICI KONDRATIUK

Unul dintre pionierii tehnicii reactive sovietice, **I. V. Kondratiuk**, se remarcă prin faptul că a dedus — folosind metode originale — ecuațiile de bază ale mișcării rachetei. Independent de cunoscutul savant **K. E. Tjolkovski**, Iuri Kondratiuk abordează și rezolvă o serie de probleme ale raketodinamicii și ale construcției rachetelor.

Printre aceste subiecte trebuie menționate: deducerea traiectoriilor spațiale optime din punct de vedere energetic; analiza teoretică a sistemelor reactive

multietajate; posibilitatea stabilirii unor stații-satelit ca baze intermediare pentru aprovizionări; studiul coborârii economice a cosmonavelor pe solul altor planete, cu frînarea în atmosfera acestora; utilizarea drept combustibili reactivi a unor metale, metaloizi și a compușilor acestora cu hidrogenul.

Principalele lucrări în care Kondratiuk și-a fundamentat științific ideile mai sus menționate sînt „Tem kto budet citati, citobi stroiti” („Celor care vor citi, ca să construiască”, 1919) și „Zavoevanie mejplanetnih prostranstv” („Cucerirea spațiilor interplanetare”, 1929). Pentru contribuția sa la dezvoltarea astronauticii teoretice, numele lui I.V. Kondratiuk a fost atribuit unui crater de pe fața „ascunsă” a Lunii.

V. GRISSOM, E. WHITE ȘI R. CHAFFEE — ECHIPAJUL COSMIC CARE NU A PUTUT ZBURA

La 27 ianuarie 1967, în timp ce efectua un zbor simulat la bordul navei cosmice „Apollo”-1, la Cape Kennedy, echipajul format din cosmonauții **Virgil I. Grissom, Edward H. White** și **Roger B. Chaffee** a pierit în urma unui violent incendiu, provocat probabil de un scurtcircuit care a inflammat instantaneu atmosfera de oxigen pur a cabinei.

Virgil I. Grissom, destinat de N.A.S.A. să fie comandantul primului echipaj american format din trei cosmonauți, s-a născut la 3 aprilie 1926 în orașul Mitchell (statul Indiana). În 1944 devine pilot al Forțelor aeriene militare americane, iar peste șase ani absolvă Universitatea Purdue din orașul La Fayette (Indiana) cu titlul științific de inginer mecanic. Revine în unități de aviație, și în anul 1951 îl găsim zburind pe un avion de vânătoare F-86 în cel de-al 75-lea Regiment de aviație vânătoare-interceptare, dislocat în localitatea Presque Ile (statul Maine). În iunie 1952 devine pilot instructor pentru aparatele reactive la baza aeriană Bryan din Texas. În 1955 absolvă cursurile Institutului tehnologic al Forțelor aeriene militare de la baza aeriană Wright-Patterson (statul Ohio) în specialitatea inginerie aeronautică. După ce în anul 1956 termină la

baza aeriană Edwards cursurile de perfecționare ca pilot de încercare, „Guss” Grissom revine la baza Wright-Patterson în mai 1957 în calitate de pilot-încercător.

Pentru modul în care s-a comportat în aviație, unde pînă în 1967 avea la activ peste 4000 ore de zbor, dintre care mai mult de 3000 la bordul reactorilor, locotenent-colonelul Virgil Grissom fusese decorat cu D.F.C. (Distincția crucii de zbor) și două medalii aeronautice. El a fost căsătorit și a avut doi băieți.

În anul 1959, luna aprilie, a fost selecționat în grupul de pregătire al N.A.S.A., iar la 21 iulie 1961, la bordul unei nave cosmice „Mercury”, botezată „Liberty-Bell”-7, a efectuat al doilea zbor suborbital, după **A. Shepard**. Lansată de o rachetă „Redstone”, nava pilotată de Virgil Grissom — pe atunci căpitan al aviației S.U.A. — a atins înălțimea de 189,8 km, viteza maximă de 8450 km/oră, iar durata zborului a fost, ca și la Shepard, de 15 minute. Din cauza unei manevre greșite — deși comenzile fuseseră dublate, adică manuale și electrice —, cabina a căzut în Oceanul Atlantic și s-a scufundat datorită desermetizării, dar cosmonautul a fost salvat de un eli-

copter trimis în zona ameri-zării.

Al doilea periplu spațial l-a efectuat cosmonautul Grissom la bordul navei „Gemini”-3 la 23 martie 1965, și de astă dată în calitate de comandant al navei, avînd copilot pe **John Young**. Misiunea a durat cinci ore (circa trei rotații pe orbită) și s-a soldat cu o premieră pentru astronautica americană: pentru prima dată un echipaj a realizat manevra de trecere a unei capsule cu echipaj de pe o orbită pe alta.

La data selecționării sale pentru efectuarea primului zbor la bordul navei „Apollo”-1 în calitate de comandant, locotenent-colonelul Grissom era apreciat ca unul dintre cei mai buni cosmonauți, beneficiind de experiența excepțional de importantă a două misiuni spațiale. Grissom și Chaffee au fost înhumați cu funeralii naționale la cimitirul militar Arlington.

★

Cel care urma să fie pilotul navei „Apollo”-1 avea la data selecționării sale peste 3 600 ore de zbor, dintre care mai mult de 2 200 pe avioane reactive, precum și un zbor spațial extrem de important: era primul cosmonaut american care pătrunsesese în vidul cosmic!

Născut la 14 noiembrie 1930, la San Antonio (Texas), **Edward H. White** constituia, prin cali-

tățile sale (calm, precizie și meticulozitate), partenerul ideal pentru **Virgil Grissom** la conducerea navei „Apollo”.

E. H. White a beneficiat de la început de avantajul incontestabil pentru cariera armelor de a fi absolvit (1952) Academia militară americană de la West Point. Pregătirea de zbor a efectuat-o la bazele forțelor aeriene din Florida și Texas, după care a petrecut trei ani și jumătate la o unitate militară de aviație dislocată în Europa. Anul 1959 îi aduce pilotului White două mari satisfacții: absolvirea Universității din Michigan și a cursurilor de piloți de încercare de la baza Edwards a forțelor aeriene.

Pentru vastele lui cunoștințe tehnice-inginerești și de zbor este chemat la centrul aviatic militar Wright-Patterson (statul Ohio) în calitate de pilot-încercător în beneficiul grupului de construcții Aeronautical Systems Division. În acest timp, locotenent-colonelul White a efectuat numeroase încercări ale unor aparate de zbor încă neverificate, dînd numeroase informații și sugestii pentru perfecționarea proiectării. White a fost căsătorit și a avut un băiat și o fată.

După ce în anul 1962 a fost recrutat de N.A.S.A., pilotului E. White i-a fost încredințată misiunea deosebit de spectaculoasă și de primejdioasă de a ieși în Cosmos pentru circa 20 de minute din cabina „Gemini”-4, pilotată la 3 iunie 1965 de **J. Mc Divitt**. Conform dorinței sale, White a fost înhumat cu funeralii naționale la cimitirul de la West Point.

★

Cel mai tânăr membru al echipajului urma să fie la bordul cabinei „Apollo”-1 pilotul cosmonaut american **Roger B. Chaffee**, născut la 15 februarie 1935 în orașul Grand Rapids (statul Michigan).

După absolvirea Universității Purdue și primirea titlului științific de inginer aeronautic, Roger Chaffee a intrat în forțele maritime militare, devenind pilot cu gradul de locotenent. Anul 1957 îl găsește la baza aeriană a marinei de la Jacksonville (Florida) în calitate de pilot și ofițer cu controlul siguranței zborului în cel de-al 62-lea Regiment de

fotogrametrie aeriană. În acest timp, soția sa i-a dăruit un băiat și o fată.

În luna ianuarie a anului 1963, Chaffee s-a înscris la Institutul tehnologic militar de la baza aeriană Wright-Patterson (Ohio) spre a-și pregăti disertația pentru titlul de doctor în științe cu specialitatea tehnică fiabilității.

Deși relativ tânăr, doctorandul Chaffee este ales, la puțină vreme după selecționarea sa în grupul de cosmonauți (octombrie 1963), ca responsabil în cadrul programului „Apollo” pentru problemele de comunicații; totodată, pe parcursul zborului, el urma să răspundă de sistemele de stabilitate și control ale aparatului spațial „Apollo”.

În afara competenței științifice, la alegerea sa ca membru al primului echipaj destinat navei „Apollo” au contribuit și cele peste 1 900 ore de zbor, dintre care aproximativ 1 600 pe aparate reactive.

POSTA CITITORILOR

IRINA ZOSIN (București, str. Epigonilor 61, Sectorul VI) are în plus numerele : 34, 36, 78, 92—94, 185, 196, 203, 221—222, 234, 243, 245—249, 252—253, 261—262, 270, 280, 295—299, 302—305, 307, 309—319, 321—324, 326—329, 331—337, 339—340, 342—343, 345.

V. CONSTANTINESCU (București, str. P. Bordea nr. 18, Sectorul V) oferă numerele 54, 69, 279—290, 294—303, 305—310, 312—329, 331—336.

ALEXANDRU MUNTEAN (Alba Iulia, str. Siretului nr. 42, județul Alba), avînd colecția în dublu exemplar, oferă unul dintre ele.

TUDOREL BALUȚĂ (Hipodrom, Bl. G 1, Sc. 1, et. I, ap. 8, Brăila, județul Brăila) are în plus numerele : 24, 54, 59, 62, 69, 128, 229, 246—248, 259—260, 278, 290, 312, 335.

VASILE TOPAN (Cluj, str. 23 August nr. 33) are în plus numerele : 6, 17—19, 82, 148, 165, 183, 190, 195—196, 206, 212—214, 217, 221, 231—234, 239—240, 280, 282—285.

IOAN HODOBOC (satul Groșeni nr. 27, comuna Archiș, județul Arad) are în plus numerele : 3—5, 7, 25, 27, 30, 41, 45, 55, 92, 95—96, 99, 106—107, 173, 332.

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re) citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re) citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Pentru a vă asigura primirea în continuare a colecției, reînnoiți-vă din timp abonamentele pe trimestrul viitor. Abonamentele se primesc de către factorii poștali și oficiile poștale.

Colecția se găsește de vânzare la toate chioșcurile difuzării presei și la debitele O.C.L.

● IULIE 1969

PREȚUL 1 LEU

41007